

OILA, MAHALLA VA TA'LIM MUASSASI HAMKORLIGINING O'SMIR TARBIYASIDAGI MUAMMOLARI.

O'ktamova Oynisa Muzaffar qizi

Jizzax davlat pedagogika universiteti

Magistratura bo'limi pedagogika va

Psixologiya mutaxassisligi ii-bosqich

Talabasi

E-mail:sevinchkuldasheva3@gmail.com

Annotatsiya (O'zbek tilida): *O'smir tarbiyasida muhim rol o'ynovchi uch asosiy ijtimoiy institut — oila, mahalla va ta'lim muassasasi o'rtasidagi hamkorlikning bugungi holati, mavjud muammolari va bu muammolarning o'smirning shaxsiy rivojlanishi hamda ijtimoiy moslashuviga ta'siri keng yoritilgan. Dastlab, har bir institutning o'smir tarbiyasidagi vazifalari va o'zaro bog'liqligi nazariy jihatdan asoslanadi. Keyinchalik, real hayotdagi kuzatuvlar, so'rovnomalar va suhbatlar asosida ushbu uch tomonlama hamkorlikdagi amaliy muammolar — masalan, mas'uliyatning noaniq taqsimlanishi, ota-onalar va ta'lim muassasasi o'rtasidagi yetarli muloqot yetishmasligi, mahalla faollarining tarbiyaviy jarayonda sust ishtiroki, axborot almashinuvidagi uzilishlar va tarbiyaga nisbatan yondashuvdagi tafovutlar tahlil qilinadi.*

Bundan tashqari, iqtisodiy va ijtimoiy omillar, ota-onalarning bandligi yoki xorijda ishlashi, o'smirlarning axborot texnologiyalariga ortiqcha bog'lanib qolishi kabi tashqi muhit ta'sirida yuzaga kelayotgan yangi tarbiyaviy muammolar ham ko'rib chiqiladi. Bobda muammolarni bartaraf etish bo'yicha quyidagi yo'nalishlarda takliflar beriladi: institutlar o'rtasidagi uzviy aloqani kuchaytirish, yagona tarbiyaviy konsepsiyani shakllantirish, o'qituvchilar, ota-onalar va mahalla faollarini birgalikdagi treninglarga jalb qilish, shuningdek, o'smirlar bilan ishlovchi mutaxassislar salohiyatini oshirish.

Kalit so'zlar: *oilal, mahalla, ta'lim muassasasi, o'smir tarbiyasi, hamkorlik, ijtimoiy muhit, muammolar, tarbiyaviy mas'uliyat, kommunikatsiya, tarbiya strategiyalari, o'qituvchi va o'smirlar o'rtasidagi mavjud muomolar*

ПРОБЛЕМЫ СОТРУДНИЧЕСТВА СЕМЬИ, МАХАЛЛИ И ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УЧРЕЖДЕНИЙ В ВОСПИТАНИИ ПОДРОСТКОВ

Уктамова Ойниса Музаффаркизи

Магистрант 2-го курса по специальности «Педагогика и психология»

*Магистратура Джизакского государственного педагогического
университета*

E-mail: sevinchkuldasheva3@gmail.com

Аннотация (на русском языке): В данной работе рассматривается текущее состояние сотрудничества между тремя важнейшими социальными институтами — семьёй, махаллёй (местным сообществом) и образовательным учреждением — и выявляются проблемы, возникающие в процессе воспитания подростков в условиях недостаточной координации между этими структурами.

Вначале теоретически обосновываются роли каждого института в воспитании подростков и их взаимосвязь. Затем, на основе наблюдений, анкет и интервью, анализируются практические проблемы трёхстороннего взаимодействия, такие как: нечеткое распределение обязанностей, недостаточная коммуникация между родителями и школой, пассивное участие махалли в воспитательном процессе, перебои в информационном обмене и различие в подходах к воспитанию.

Также в работе рассматриваются внешние факторы, влияющие на воспитательный процесс: экономические и социальные трудности, занятость родителей или их работа за рубежом, чрезмерное увлечение подростков цифровыми технологиями и ослабление семейных связей. Эти обстоятельства усугубляют существующие проблемы взаимодействия.

В заключение представлены предложения по устранению проблем: усиление взаимосвязей между институтами, формирование единой воспитательной концепции, проведение совместных тренингов для педагогов, родителей и активистов махалли, а также повышение квалификации специалистов, работающих с подростками.

Ключевые слова: семья, махалля, образовательное учреждение, воспитание подростков, сотрудничество, социальная среда, проблемы, воспитательная ответственность, коммуникация, стратегии воспитания, взаимоотношения учителя и подростка.

PROBLEMS OF COOPERATION BETWEEN FAMILY, COMMUNITY, AND EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN ADOLESCENT UPBRINGING

Uktamova Oynisa Muzaffar qizi

2nd-year Master's student in Pedagogy and Psychology

Master's Program, Jizzakh State Pedagogical University

E-mail: sevinchkuldasheva3@gmail.com

Annotation (In English): *This paper explores the current state of cooperation among three key social institutions — the family, the local community (mahalla), and educational institutions — and examines the problems that arise in the upbringing of adolescents due to the lack of effective collaboration. It first provides a theoretical basis for understanding the distinct roles and interdependence of these institutions in adolescent development.*

Based on observations, surveys, and interviews, the study identifies key practical issues in the triadic collaboration, including unclear distribution of responsibilities, insufficient communication between parents and schools, low engagement of community activists in educational processes, disruptions in information exchange, and differing attitudes toward educational strategies.

Furthermore, the work discusses the impact of broader social and economic factors, such as parental absence due to employment abroad, the overuse of digital technology among teenagers, and weakened emotional ties within families. These external influences are shown to aggravate the already fragile cooperation between institutions.

In conclusion, the research proposes practical solutions to strengthen institutional ties: forming a unified educational concept, organizing joint training sessions for teachers, parents, and community leaders, and enhancing the professional capacity of specialists working with adolescents.

Keywords: *family, community, educational institution, adolescent upbringing, cooperation, social environment, problems, educational responsibility, communication, upbringing strategies, teacher-adolescent relationships.*

Oila va mahalla o‘smir tarbiyasida muhim rol o‘ynaydi. Ularning hamkorligi. Hosh bugunga kelib har bir jamiyat shunday murakkab jarayonlarga kelib qolishining asosiy sabablari nimada deb o‘ylaysiz demak har bir holatlar uchun alohida alohida o‘z fikrimni berib o‘taman .HA hozirgi yosh avlodni tarbiyalash anchayin murakkab lashib bormoqda , bolalar ayniqsa yomon hatti harakatlarni o‘zlashtirib olishga juda moil hisoblanadi bolalarning qilayotgan har bir noqobil harakatida ota –onaning o‘rni katta hisoblanadi bunda ta’lim muassai va jamiyatni ham har doimo ayiblay verish qiyin .Ota-onalar va ularning o‘rnini bosuvchi shaxslar bulardan anchayin oldinda bo‘lishiga qaramasdan bu boradagi ishlar hozirda ham ta’lim muassasiga yuklatilib kelinmoqda .

Ota-onalarning e’tiborsizligi :Ko‘plab ota-onalar bandligi sababli farzand tarbiyasiga yetarli vaqt ajratmaydi. Shu sababli, o‘smirlarning ijtimoiy hayotidagi muammolarni erta sezish va oldini olishda sustkashlik yuzaga keladi. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, oilada yetarlicha e’tibor va nazorat bo‘lmasa, yoshlar orasida deviant xatti-harakatlar shakllanishi ehtimoli ortadi ¹⁶⁰..Demak bu qarashlarga mos keladigan o‘smirlarni topish unchalik ham mushkul jarayon emas .Bugungu kunda davirda bunday hulqli o‘smirlar topish qiyin masala emas. Bolalarda bu holat avvola oilada mavjud bo‘lgan ta’lim va tarbiyaga borib taqaladi . Notog‘ri tarbiya va salbiy muhit o‘smirlarning shaxsiyati shakllanishiga bevosita ta’sir qiluvchi omillardandir. Oila va mahallada noto‘g‘ri yondashuv, befarqlik yoki qattiqqo‘llik kabi omillar o‘smir ruhiyatida salbiy iz qoldirishi mumkin. Haddan tashqari qattiqqo‘llik – ota-onalar yoki mahalla faollari tomonidan haddan tashqari nazorat va jazo usullari qo‘llanilganda, o‘smir ichki norozilik, qo‘rquv va ishonchsizlik hissini rivojlantirishi mumkin. Bu esa ularning yolg‘on gapirish, isyonkorlik yoki depressiyaga tushish ehtimolini oshiradi. Befarqlik – ota-onalarning farzand tarbiyasiga e’tiborsizligi yoki ular bilan yetarlicha vaqt o‘tkazmasligi o‘smirning o‘ziga bo‘lgan ishonchining pasayishiga olib keladi. Natijada u tashqi muhit (ko‘cha, internet, yomon do‘stlar)

¹⁶⁰ Abduqodirov, A. (2019). *Oila tarbiyasida nazorat va e’tiborning yoshlar xulq-atvoriga ta’siri*. Toshkent: O‘zR IIV Akademiyasi nashriyoti. 42-bet.

ta'siriga berilishi mumkin. Zo'ravonlik va tazyiq – oilada yoki mahallada jismoniy yoki ruhiy tazyiq (qichqirish, haqorat qilish, jismoniy jazo) mavjud bo'lsa, o'smir tajovuzkor yoki aksincha, o'zini yakkalab qo'yuvchi shaxs sifatida shakllanishi mumkin. Haddan tashqari erkalash – bolaga barcha istaklarini hech qanday cheklovlarsiz bajara berish, ularni hayot sinovlariga tayyorlamaslik natijasida o'smir hayotdagi qiyinchiliklarga dosh bera olmaydi va irodasiz bo'lib ulg'ayadi.

O'smirlarga psixologik yondashuv yetishmovchiligi

O'smirlik davri inson hayotidagi eng nozik bosqichlardan biri bo'lib, ularga individual yondashuv zarur. Biroq, ko'plab ota-onalar va mahalla faollari psixologik bilim yetishmovchiligi sababli muammolarni to'g'ri hal qila olmaydi. O'smirlarga noto'g'ri yondashuv ularning ruhiy tushkunlik, stress va ishonchsizlik holatlariga tushib qolish ehtimolini oshiradi.¹⁶¹

Mahalla yoshlarning tarbiyasida muhim rol o'ynaydi, chunki u jamiyatning eng yaqin ijtimoiy muhitlaridan biridir. Mahalla tomonidan tarbiya jarayonini samarali nazorat qilish uchun quyidagi mexanizmlar qo'llanilishi kerak: Oila va mahalla hamkorligini kuchaytirish uchun quyidagi choralar ko'rish lozim: Ota-onalar va mahalla faollari o'rtasida muntazam muloqot o'rnatish. O'smirlarni qiziqtiradigan ijtimoiy loyihalar va to'garaklarni tashkil etish. mahallalarda psixolog va pedagoglar bilan maslahat uchrashuvlari o'tkazish. Oilaviy tarbiya va axborot xavfsizligi bo'yicha maxsus treninglar o'tkazish.

Agar oila va mahalla o'zaro hamkorlikni mustahkamlasa, o'smirlarga ijobiy ta'sir ko'rsatish osonlashadi va ularning jamiyatga foydali inson bo'lib yetishishiga imkoniyat yaratiladi. Mahalla yoshlarning tarbiyasini faqat nazorat qilish emas, balki ularga ijobiy muhit yaratish orqali to'g'ri yo'l yo'riq bera olishi lozim. Mahalla, oila va ta'lim muassasalari birgalikda ishlasa, yoshlarning barkamol avlod sifatida shakllanishiga katta yordam beribgina qolmay anchayin ko'maklashgan bo'ladi. Shu qarashlarni inobatga olgan holda men dissertatsiya mavzuyimdan kelib chiqqan holda maktab sinf raxbarlari va amalyotchi psixologlaridan olingan savolnoma natijalari bn tanishtirib o'taman.

1. ¹⁶¹ Xamidov, D. (2022). *O'smirlar bilan ishlashda psixologik yondashuv*. Farg'ona: Yangi asr avlodi.

Samarqand viloyati Bulung‘ur tumani 22-IDUM psixologi va sinf raxbarlaridan olingan savolnoma natijalari

Tarbiyasi og‘ir o‘quvchilar bilan ishlashda oila, mahalla ,maktab hamkorligini aniqlash savolnomasi

Savolnoma maqsadi: Tarbiyasi og‘ir o‘quvchilar bilan ishlashda maktab, oila va mahalla o‘rtasidagi hamkorlik darajasini aniqlash, mavjud muammolarni tahlil qilish.

So‘rovnoma savolnomasi	Javob beruvchilar (foizda)	Natijalar va xulosalar
1. O‘smirlar bilan tarbiyaviy muammolar bo‘yicha doimiy muloqot olib boriladimi?	75% - Ha	O‘smirlar bilan muntazam ravishda tarbiyaviy muammolar bo‘yicha muloqot olib boriladi, bu ularning o‘zini tutishi va o‘shini yaxshilashga yordam beradi.
2. O‘smirlarning ota-onalari bilan ularning tarbiyasi haqida maslahatlashasizmi?	70% - Ha	O‘smirlarning ota-onalari bilan tarbiyaviy masalalarda maslahatlashish o‘smirlarning xulq-atvorini yaxshilashda muhim ahamiyatga ega.
3. O‘smirlar uchun maktabda alohida tarbiyaviy reja mavjudmi?	85% - Ha	O‘smirlar uchun maktabda alohida tarbiyaviy reja mavjud va ularning xulq-atvorini shakllantirishga yo‘naltirilgan.
4. O‘smirlar uchun maktab, ota-ona va mahalla vakillari o‘rtasida uchrashuvlar tashkil etiladimi?	75% - Ha	O‘smirlarning tarbiyasi bo‘yicha maktab, ota-ona va mahalla vakillari o‘rtasida uchrashuvlar muntazam ravishda o‘tkaziladi.
5. O‘smirlarni muammolarini aniqlashda o‘qituvchilar, psixologlar va ijtimoiy pedagoglar hamkorlikda ishlaydilarimi?	80% - Ha	O‘smirlarning muammolarini aniqlashda o‘qituvchilar, psixologlar va ijtimoiy pedagoglar birgalikda ishlaydi, bu esa ularga samarali yordam beradi.

6. O‘smirlarning ota-onalari maktabdagi tadbirlarda faol qatnashadimi?	60% - Ha	O‘smirlarning ota-onalari maktab tadbirlarida faol qatnashib, o‘smirlarning rivojlanishiga qo‘shgan hissasini sezilarli darajada oshiradi.
7. Mahalla tomonidan o‘smirlar bilan ishlashda individual yondashuv amalga oshiriladimi?	70% - Ha	Mahalla tomonidan o‘smirlarga individual yondashuv amalga oshiriladi, bu ularning muammolarini hal qilishda yordam beradi.
8. O‘smirlar uchun ota-onalariga psixologik treninglar o‘tkaziladimi?	70% - Ha	O‘smirlarning ota-onalariga psixologik treninglar o‘tkazilib, ularning tarbiyaviy yondashuvlarini yaxshilashga yordam beradi.
9. O‘smirlar bilan ishlashda maktabda ijtimoiy pedagog va psixolog mavjudmi?	85% - Ha	Maktabda ijtimoiy pedagog va psixolog mavjud bo‘lib, ular o‘smirlarning tarbiyaviy va ruhiy muammolarini hal qilishda yordam beradi.
10. O‘smirlar bilan ishlash bo‘yicha umumiy monitoring tizimi yo‘lga qo‘yilganmi?	80% - Ha	O‘smirlarning tarbiyasi va o‘zini tutishdagi muammolarni kuzatib borish uchun umumiy monitoring tizimi joriy etilgan

1 -savol O‘smirlar bilan tarbiyaviy muammolar bo‘yicha doimiy muloqot olib boriladimi? (75% ha 25% yo‘q)
Ba'zi o‘smirlar bilan muntazam muloqot o‘rnatish qiyin bo‘lishi mumkin, chunki o‘smirlarning o‘zini tutishi va hissiyotlari o‘zgaruvchan bo‘ladi. Bu holat ularning tarbiyaviy masalalarda doimiy yordam olishiga xalaqit berishi mumkin.

2-savol O‘smirlarning ota-onalari bilan ularning tarbiyasi haqida maslahatlashasizmi? (70% ha 30% yo‘q Ha)

O‘smirlarning ota-onalari ba'zan ularning tarbiyasi bo'yicha samarali maslahatlarni olishda noqulayliklar sezishlari mumkin, chunki o‘smirlarning o‘zini tutishi va o‘zgaruvchan xulq-atvori ota-onalar bilan samarali muloqotni qiyinlashtiradi.

O‘smirlar uchun maktabda alohida tarbiyaviy reja mavjudmi? (85% - Ha) Maktabda tarbiyaviy reja mavjudligi sezilsa ham, u barcha o‘smirlar uchun mos kelmasligi mumkin. Rejaning umumiyliigi ba'zida o‘smirlarning individual ehtiyojlarini to‘liq qondirishga yetarli bo‘lmasligi mumkin.

O‘smirlar uchun maktab, ota-ona va mahalla vakillari o‘rtasida uchrashuvlar tashkil etiladimi? (75% 25%)

Salbiy tomonlar: Uchrashuvlar muntazam o‘tkazilsa ham, ba'zan o‘smirlarning ota onalari va mahalla vakillari o‘rtasida muloqotda qiyinchiliklar bo‘lishi mumkin. Bu, o‘z navbatida, o‘smirlarning tarbiyasi bo'yicha samarali hamkorlikni cheklaydi.

O‘smirlarni muammolarini aniqlashda o‘qituvchilar, psixologlar va ijtimoiy pedagoglar hamkorlikda ishlaydilarimi? (80% - Ha)

Ba'zan o‘qituvchilar, psixologlar va ijtimoiy pedagoglar o‘rtasida hamkorlikning samaradorligi past bo‘lishi mumkin, chunki ularning ishlash usullari farq qiladi. Bu o‘smirlarning muammolarini aniqlash va hal qilishda kechikishlarga olib kelishi mumkin.

O‘smirlarning ota-onalari maktabdagi tadbirlarda faol qatnashadimi? (60% - Ha) Salbiy tomonlar: O‘smirlarning ota-onalari maktab tadbirlarida kam qatnashishadi, chunki ular o‘zlarining kundalik ishlariga ko‘proq e'tibor qaratishadi yoki o‘smirlar bilan aloqada bo‘lishni xohlamasliklari mumkin. Bu o‘smirlar uchun muhim bo‘lgan ota-ona hamkorligini kamaytiradi.

Mahalla tomonidan o‘smirlar bilan ishlashda individual yondashuv amalga oshiriladimi? (70% - Ha)

Mahallada individual yondashuvlar har doim barcha o‘smirlar uchun samarali bo‘lmasligi mumkin, chunki ba'zi hollarda resurslar cheklangan yoki mahalla faoliyatidagi muammolar o‘smirlarning ehtiyojlarini qondirishga to‘sqinlik qilishi mumkin.

O‘smirlar uchun ota-onalariga psixologik treninglar o‘tkaziladimi? (70% - Ha) Psixologik treninglarning hamma ota-onalar uchun mavjudligi va kerakli darajada samarali bo‘lishi mumkin emas. Ba'zi ota-onalar treninglarga qatnashishni xohlamasliklari yoki bu treninglarni muhim deb hisoblamasliklari mumkin.

O‘smirlar bilan ishlashda maktabda ijtimoiy pedagog va psixolog mavjudmi? (85% - Ha)

Maktabda ijtimoiy pedagog va psixologlar mavjudligi yaxshi bo‘lsa-da, o‘smirlar ularning yordamiga kirishishda ba‘zan qiyinchiliklarga duch kelishlari mumkin. Bu ularga kerakli yordamni vaqtida olish imkoniyatini cheklaydi.

Samarqand viloyati Bulung‘ur tumani 16-maktab psixologi va sinf raxbarlaridan olingan savolnoma natijalari .

So‘rovnoma savolnomasi	Javob beruvchilar (foizda)	Natijalar va xulosalar
1. O‘smirlar bilan tarbiyaviy muammolar bo‘yicha doimiy muloqot olib boriladimi?	80% - Ha	O‘smirlar bilan muntazam ravishda tarbiyaviy muammolar bo‘yicha muloqot olib boriladi, bu ularning o‘zini tutishi va o‘shini yaxshilashga yordam beradi.
2. O‘smirlarning ota-onalari bilan ularning tarbiyasi haqida maslahatlashasizmi?	75% - Ha	O‘smirlarning ota-onalari bilan tarbiyaviy masalalarda maslahatlashish o‘smirlarning xulq-atvorini yaxshilashda muhim ahamiyatga ega.
3. O‘smirlar uchun maktabda alohida tarbiyaviy reja mavjudmi?	85% - Ha	O‘smirlar uchun maktabda alohida tarbiyaviy reja mavjud va ularning xulq-atvorini shakllantirishga yo‘naltirilgan.
4. O‘smirlar uchun maktab, ota-ona va mahalla vakillari o‘rtasida uchrashuvlar tashkil etiladimi?	75% - Ha	O‘smirlarning tarbiyasi bo‘yicha maktab, ota-ona va mahalla vakillari o‘rtasida uchrashuvlar muntazam ravishda o‘tkaziladi.
5. O‘smirlarni muammolarini aniqlashda o‘qituvchilar, psixologlar va ijtimoiy pedagoglar hamkorlikda	80% - Ha	O‘smirlarning muammolarini aniqlashda o‘qituvchilar, psixologlar va ijtimoiy pedagoglar birgalikda ishlaydi, bu esa ularga

ishlaydilarmi?		samarali yordam beradi.
6. O‘smirlarning ota-onalari maktabdagi tadbirlarda faol qatnashadimi?	85% - Ha	O‘smirlarning ota-onalari maktab tadbirlarida faol qatnashib, o‘smirlarning rivojlanishiga qo‘shgan hissasini sezilarli darajada oshiradi.
7. Mahalla tomonidan o‘smirlar bilan ishlashda individual yondashuv amalga oshiriladimi?	75% - Ha	Mahalla tomonidan o‘smirlarga individual yondashuv amalga oshiriladi, bu ularning muammolarini hal qilishda yordam beradi.
8. O‘smirlar uchun ota-onalariga psixologik treninglar o‘tkaziladimi?	60% - Ha	O‘smirlarning ota-onalariga psixologik treninglar o‘tkazilib, ularning tarbiyaviy yondashuvlarini yaxshilashga yordam beradi.
9. O‘smirlar bilan ishlashda maktabda ijtimoiy pedagog va psixolog mavjudmi?	85% - Ha	Maktabda ijtimoiy pedagog va psixolog mavjud bo‘lib, ular o‘smirlarning tarbiyaviy va ruhiy muammolarini hal qilishda yordam beradi.
10. O‘smirlar bilan ishlash bo‘yicha umumiy monitoring tizimi yo‘lga qo‘yilganmi?	80% - Ha	O‘smirlarning tarbiyasi va o‘zini tutishdagi muammolarni kuzatib borish uchun umumiy monitoring tizimi joriy etilgan

Tarbiyaviy muammolar bo‘yicha doimiy muloqot olib borilishi:

Garchi 80% o‘smirlar bilan muloqot olib borilsa ham, 20% o‘smirlar bilan muloqot yetarli darajada amalga oshirilmasligi mumkin. Bu, o‘smirlarning individual ehtiyojlarini to‘g‘ri aniqlashda qiyinchiliklarga olib kelishi mumkin.

O‘smirlarning ota-onalari bilan tarbiyasi haqida maslahatlashish:

25% javob beruvchilar o‘smirlarning ota-onalari bilan maslahatlashishmaydi. Bu o‘smirlarning tarbiyaviy jarayoniga ota-onaning yetarlicha qo‘shgan hissasini

kamaytirishi mumkin, shuningdek, muammolarni hal qilishda ular kamroq faollashishi mumkin.

Maktabda alohida tarbiyaviy rejaning mavjudligi:

15% javob beruvchilar maktabda alohida tarbiyaviy reja mavjud emasligini bildirgan. Bu o‘smirlarning xulq-atvorini shakllantirishda yetarli qo‘llab-quvvatlash va yo‘naltirishni kamaytirishi mumkin.

Maktab, ota-ona va mahalla vakillari o‘rtasida uchrashuvlar tashkil etilishi:

25% javob beruvchilar uchrashuvlar tashkil etilmayotganini bildirgan. Bu o‘smirlarning tarbiyasi bo‘yicha hamkorlikni susaytirishi va uch tomonlama yondashuvning samaradorligini pasaytirishi mumkin.

Muammolarni aniqlashda o‘qituvchilar, psixologlar va ijtimoiy pedagoglar hamkorlikda ishlashlari:

20% javob beruvchilar o‘qituvchilar, psixologlar va ijtimoiy pedagoglar o‘rtasida yetarli darajada hamkorlik yo‘q deb hisoblaydilar. Bu esa o‘smirlarning muammolarini vaqtida aniqlash va ularni hal qilishda samarali yordamni kamaytirishi mumkin.

O‘smirlarning ota-onalari maktabdagi tadbirlarda faol qatnashadimi?:

15% javob beruvchilar ota-onalar maktab tadbirlarida qatnashmasligini bildirgan. Bu o‘smirlarning rivojlanishiga ota-onalarning faol hisssasi yetarli bo‘lmasligi mumkin.

Mahalla tomonidan o‘smirlar bilan ishlashda individual yondashuv amalga oshirilishi:

25% javob beruvchilar mahalla tomonidan individual yondashuv amalga oshirilmasligini bildirgan. Bu o‘smirlar uchun qo‘shimcha yordamni kamaytiradi va muammolarni hal qilishda samaradorlikni pasaytirishi mumkin.

O‘smirlar uchun ota-onalariga psixologik treninglar o‘tkaziladimi?:

Salbiy tomon: 40% javob beruvchilar ota-onalarga psixologik treninglar o‘tkazilmasligini bildirgan. Bu ota-onalarning tarbiyaviy yondashuvlarini yaxshilashga to‘sqinlik qilishi va o‘smirlar bilan ishlashdagi samaradorlikni pasaytirishi mumkin.

Ijtimoiy pedagog va psixolog mavjudmi?:

15% javob beruvchilar maktabda ijtimoiy pedagog yoki psixologning mavjud emasligini bildirgan. Bu o‘smirlarning tarbiyaviy va ruhiy muammolarini hal qilishda qiyinchiliklarga olib kelishi mumkin.

O‘smirlar bilan ishlash bo‘yicha umumiy monitoring tizimi yo‘lga qo‘yilganmi?:

20% javob beruvchilar umumiy monitoring tizimi yo‘lga qo‘yilmaganini bildirgan. Bu o‘smirlarning tarbiyasi va o‘zini tutishdagi muammolarini kuzatib borish va samarali yordam berishda qiyinchiliklar yuzaga kelishi.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI:

1. O‘zbekiston Respublikasining 2019-yil 16-dekabrdagi 595-sonli “Maktabgacha ta’lim va tarbiya to‘g‘risida”gi Qonuni.

2. MAKTABGACHA TA’LIMDA: SIFAT VA SAMARADORLIK, RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI Ikromova Sadoqat Majidovna

3. Karimova N. “Psixologik kompetensiya asoslari”, Toshkent, 2019.

4 . SAYDULLAYEVA NARGIS ILHOMOVNA BO‘LAJAK
TARBIYACHILARNING KREATIV KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH
METODIKASINI TAKOMILLASHTIRISH
(INTEGRATIV YONDASHUV ASOSIDA)

5. TARBIYACHINING KASBIY KOMPETENTI VA MAHORATI: X. Meliyev,
O. Jamoldinova. K. Risqulova

6. TARBIYACHILAR KASBIY MAHORAT DARAJASINI OSHIRISH VA
UNING TIZIMI Solijonova Tabassumxon Alisher qizi